

ת"פ 57776/02/17 - מדינת ישראל נגד ישראל יודקוביץ, לאון רז

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 57776-02-17 מדינת ישראל נ' יודקוביץ ואח'

בפני כבוד השופט שלמה בנג'ו
בעניין:

המאשימה

מדינת ישראל
באמצעות משרד התשתיות הלאומיות,
האנרגיה והמים

נגד

הנאשמים

1. ישראל יודקוביץ באמצעות הסניגוריה
הציבורית על ידי בא כוחו עו"ד משה
נעמן
2. לאון רז באמצעות הסניגוריה
הציבורית על ידי בא כוחו עו"ד יניב מנור

גזר דין

כתב האישום המתוקן:

הנאשמים הורשעו על פי הודאתם בכתב אישום מתוקן, בעבירות של **עיסוק כספק גז ללא רישיון**, לפי סעיף 9 יחד עם סעיף 25(ב) לחוק הגז (בטיחות ורישוי) תשמ"ט - 1989 (להלן: **חוק הגז**); **איסור עיסוק**, לפי תקנות 2(א) + 3 (א) + 3(ב) (1) לתקנות הגז (בטיחות ורישוי) (רישוי עוסקים בעבודות גפ"מ), תשס"ו - 2006, יחד עם סעיף 25(ב) לחוק הגז; **הולכה, הובלה, החסנה, מילוי ומכירה של מכלי גז של ספק אחר**, לפי סעיף 3 לצו הפיקוח על מצרכים ושירותים (סימון ומילוי מכלי גז), תשנ"א - 1991, יחד עם סעיף 39 (ג) (4) לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח - 1957. צו זה בוטל ביום 30.11.16 ובמקומו חוקק צו הגז (בטיחות ורישוי) (מיכלי גפ"מ מטלטלין) תשע"ה - 2015.

לפי עובדות כתב האישום המתוקן בו הורשעו הנאשמים, ביום 24.9.15 בשעה 2:45 או בסמוך לשעה זו, ברח' יל"ג 34 בחיפה נתפסו הנאשמים עם רכב מסוג וולקסווגן. על הרכב נמצאו מספר מכלי גז מלאים בגז בישול (גפ"מ) במשקל של 12 ק"ג כל אחד ומכלים במשקל 48 ק"ג כל אחד ומסומנים בסימן של חברות שונות ואשר היו מיועדים לספקה ללקוחות שונים. במועד הנ"ל מכרו הנאשמים מכל גפ"מ למשפחה תמורת סך של 130 ₪.

הנאשמים הינם ספקי גז כאמור בסעיף 1 לחוק הגז מבלי שהיה להם רישיון לעסוק בגז ומבלי שהיו מורשים של בעל רישיון ספק גז. המכלים והרכב נתפסו על ידי המאשימה. במעשיהם עסקו הנאשמים בגז ללא רישיון.

תסקירי שירות המבחן:

תסקיר נאשם 1:

עמוד 1

הנאשם 1 בן 41 ואב ל - 6 ילדים בטווח הגילאים 1.5 - 15 שנים. השכלתו כוללת 8 שנות לימוד. הנאשם התגייס בגיל 30 בשל אי הגשת בקשת דיחוי נוכח היותו לומד תורה בזמנו, ושחרר לאחר שבועיים על חוסר התאמה (אב ל-4) ולדבריו קיבל פטור מהשירות הצבאי. הנאשם 1 דיווח כי הינו עובד מזה כ - 14 שנים כמשגיח כשרות במשמרות לילה בשוק הסיטונאי בחיפה, במסגרת עבודה זו הכיר את נאשם 2 שהינו עובר אורח שנהג להתארח באחת ממסעדות השוק. עוד שיתף הנאשם 1 כי בשנת 2012 למד קורס טכנאות גז ומאז רצונו לעסוק בתחום זה, אולם לא עלה בידו לקדם את עצמוף מסיבות שונות. מעיון בגיליון הרישום הפלילי עולה כי זוהי מעורבותו הראשונה בפלילים. הנאשם 1 מודה ולוקח אחריות מלאה על מעשיו. לדברי הנאשם 1, ביצוע העבירה היה על רקע רצונו לעסוק בתחום זה ומתוך תחושת ביטחון כי מכיר את התחום בעקבות הקורס שלמד ותיאר היעדר הפעלת שיקול דעת מספק להשלכות מעשיו. הנאשם 1 שיתף כי כיום מבין ומועד לבעייתיות בהתנהגותו וחומרת מעשיו. עוד ציין כי מבין שפעל באופן חסר אחריות ורשלני וגילה הבנה שבהתנהגותו יכל לפגוע בנפשות אדם וברכושם.

אשר לשאלת אי ההרשעה, לא בא שירות המבחן בהמלצה בשל היעדר מסמכים רלוונטיים המעידים על פגיעה קונקרטית מעצם הרשעתו בדין לרבות פגיעה תעסוקתית. המלצת שירות המבחן הינה איפוא הטלת עונש של ביצוע 100 שעות של"צ.

תסקיר נאשם 2:

הנאשם 2 בן 34 נשוי ואב ל- 3. בגיל 6 עלה מרוסיה, בעל 10 שנות לימוד, עובד כנהג וספק בחברת נביעות. מתסקיר שירות המבחן עולה כי מדובר בנאשם ללא עבר פלילי המגלה תפקוד יציב בתחומי חייו השונים. בהתייחסו לעבירה הנדונה, תיאר הנאשם 2 כי הציעו לו לבצע הובלה ברכבו תמורת סכום כספי ולדבריו לא ידע מה תוכן ההובלה וכי רק כאשר הגיע למקום האיסוף הבין שמדובר על בלוני גז, וציין כי מה שהניע אותו לביצוע ההובלה הינו הרווח הכלכלי. לדברי הנאשם לא היה מודע לחוק הובלת בלוני גז ומכירתם ולסיכון הטמון בכך ולמשמעות התנהגותו. שירות המבחן התרשם מאדם מתפקד, בעל דפוסי התנהגות חיוביים, נעדר הרשעות פליליות קודמות שבמהלך השיחה גילה הבנה לפסול שבהתנהגותו וכן נראה כי ההליך המשפטי מהווה עבורו גורם מרתיע.

אשר לשאלת אי ההרשעה, לא בא שירות המבחן בהמלצה וזאת בהיעדר הצגת מסמכים כלשהם המתייחסים להשלכות הרשעה על תפקודו או מעידים על פגיעה קונקרטית לרבות תעסוקתית. המלצת שירות המבחן בעניינו של נאשם 2 הינה הטלת עונש של ביצוע 100 שעות של"צ במסגרת "בית קסלר" בחיפה בתפקיד אחזקה.

הסדר הטיעון:

הצדדים הגיעו להסדר טיעון לפיו הנאשמים יודו בכתב האישום המתוקן, המפורט לעיל, והעונש המוסכם הוא קנס בסך 7,000 ₪, 3 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים, 50 שעות של"צ והתחייבות שגובהה יהיה נתון לשיקול דעת בית המשפט, למשך שנתיים, להימנע מהעבירות בהן הורשעו. ב"כ המאשימה תעתור להרשעת הנאשמים ואילו ב"כ הנאשמים יעתרו לסיום ההליך ללא הרשעה, כאשר במידה ולא יורשעו, הצדדים יעתרו להטלת עונש של 100 שעות של"צ והתחייבות כספית כאמור.

טענות הצדדים:

ב"כ המאשימה:

המאשימה עתרה להרשיע את הנאשמים בשל כך שאי הרשעה מהווה חריג ולא הכלל. לטענת המאשימה, במקרה הנ"ל לא הוכח שמתקיימים תנאי הלכת כתב לביטול ההרשעה, קרי אין פגיעה בשיקומם ובפרנסתם של הנאשמים וכן נסיבות ביצוע העבירה וחומרתה, כל נטען, אינן מהעבירות שניתן להקל בהן ראש, בשים לב לעובדה שמדובר באינטרסים ציבוריים מובהקים של שלום וביטחון הציבור, שהינו ערך עליון. עוד טענה המאשימה כי אין המלצה בתסקיר שירות המבחן, ובכך צומצם שיקול דעתו של בית המשפט כך שיש להרשיע את הנאשמים. המאשימה הפנתה לפסיקה התומכת לשיטתה בטיעוניה. לעניין העונש, עותרת המאשימה לכבד את העונשים שנקבעו בהסדר הטיעון.

ב"כ הנאשם 1:

ב"כ הנאשם 1 הפנה לתסקיר החיובי בעניינו של הנאשם 1, כאשר התייחסותו לעניין אי ההרשעה, הובא בצורה לקונית ובהיעדר מסמכים רלוונטיים. ב"כ הנאשם 1 הפנה לדברי הנאשם בפני שירות המבחן, על כך שלמד קורס גז ועל רצונו לעסוק בתחום זה ואף הציג תעודה מתאימה וכן ביטא בפני שירות המבחן חשש ודאגה כי הרשעתו בדין עלולה לפגוע בתוכניותיו ובקידומו העתידי גם בתחום הגז וכן בהשגת רישיון לשם כך. לטענת הנאשם 1, על ידי הבעת רצונו כאמור והצגת תעודה, ובשים לב להוראות החוק הקובעות כי יש צורך בהיעדר הרשעה שבכוחה למנוע קבלת רישיון גז, אזי די בכך כדי להוכיח פגיעה קונקרטית בנאשם 1. אשר לאינטרס הציבורי, נטען כי הנאשם 1 הינו אדם חרדי, כאשר שיקולי השתלבות חרדים בחברה, הינם שיקולים כבדי משקל. ב"כ הנאשם הפנה לכך שלנאשם 1 יש 7 ילדים, וכי הוא עובד כ-14 שנה כמשגיח כשרות בשוק הסיטונאי ובכך בחר לפרנס את משפחתו, ולא להיות כנטל על הציבור. לטענת בא כוחו של הנאשם 1, אם יורשע הנאשם 1 ותיגדע ממנו האפשרות לעסוק בתחום הגז, הפגיעה עלולה להיות קשה. אשר לקריטריון השני שנקבע בהלכת תמר כתב, והוא סוג העבירה, ציין ב"כ הנאשם 1 כי מדובר בעבירות מסוג עוון, כאשר החמורה נושאת עונש מקסימלי של שנת מאסר, וכי קיימת אפשרות במקרה זה להימנע מהרשעה. עוד הפנה ב"כ הנאשם 1 לכך שהנאשם לקחת אחריות מלאה על מעשיו וחסך מזמנו של בית המשפט וביקש לכבד את הסכם הטיעון.

ב"כ הנאשם 2:

ב"כ הנאשם 2 הצטרף לדברי ב"כ הנאשם 1 לעניין אי ההרשעה וביקש להוסיף לעניין ההסדרים המותנים, ציין ב"כ הנאשם 2 מספר מקרים בהם נעשו הסדרים במקרים דומים בהם הוטלו קנסות של אלפי שקלים בודדים והתחייבות. אשר לנאשם 2, ציין כי מדובר באב ל-3 ילדים, האחרונה נולדה לפני כשבועיים, כך שבמידה והנאשם 2 יורשע ויוטל עליו הקנס המוסכם, הוא מהווה קנס כבד מאוד המהווה נטל כלכלי לא פשוט על הנאשם. עוד הפנה לכך שמדובר בנאשם נורמטיבי, עובד בנביעות, נהג משאית, כאשר כל החיים עוד לפניו, ואיש אינו יודע מה צופן לו העתיד ובאיזה עבודות ירצה לעסוק, כאשר הרשעה זו תרחף מעל ראשו לפחות למשך 7 שנים ותמנע ממנו כל אפשרות לעסוק בעיסוק נוסף לעבודה בה הוא עוסק היום. עוד ציין ב"כ הנאשם 2 כי הנאשם 2 קיבל אחריות על מעשיו, והודה בכתב האישום המתוקן, על אף המצב הראייתי הרעוע בתיק והפנה בעניין זה לבעייתיות בשרשרת המוצג. בעשותו כן, חסך הנאשם 2 מזמנו היקר של בית המשפט והעדים. ב"כ הנאשם 2 הפנה לכך שכתב האישום הוגש למעלה משנה וחודשיים לאחר ביצוע העבירה, כאשר במקרה של תיק מסוג זה, מהווה חריג ואף חורג מנהלי פרקליט המדינה בנושא ניהול התיקים ומשך זמן הטיפול בעבירות מסוג זה. לטענת ב"כ הנאשם 2, מאחר והנאשם 1 היה מיומן בהפעלת גז, למעשה שני הנאשמים ביחד לא היוו סיכון בעצם ההובלה. עם זאת, הנאשם 2 מקבל אחריות מלאה, מצר על המעשה ומאז לא

הסתבך פעם נוספת. ב"כ הנאשם 2 עתר להימנע מהרשעתו ולאמץ את ההסדר כפי שהוצג.

דברי הנאשמים בטרם מתן גזר הדין:

הנאשם 1:

הנאשם 1 הביעה חרטה על המקרה והתחייב שלא לעסוק בזה יותר. ציין כי הוא מבין את החומרה שבדברים, אשר לא היה ער לכך קודם לכן ומקבל כל פסיקה של בית המשפט.

הנאשם 2:

הנאשם 2 ציין כי את שירות המבחן לא עניינה שאלת אי ההרשעה. כמו כן, הביע חרטה על מעשיו לקח אחריות למעשה, הודה בהזדמנות הראשונה וציין כי יקבל את העונש שמגיע לו.

דין והכרעה עונשית:

אי הרשעה

סעיף 192א לחוק סדר הדין הפלילי מקנה לבית המשפט סמכות לבטל הרשעה בפלילים, ולהטיל על הנאשם צו מבחן או צו שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה. סמכות זוהי קיימת גם מכוח הוראותיו של סעיף 71א (ב) לחוק העונשין התשל"ז 1977.

ההלכה הפסוקה קבעה כי הימנעות מהרשעה אפשרית, בהתקיים שני תנאים מצטברים: סוג העבירה מאפשר בנסיבות העניין להימנע מהרשעה, מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים, והתנאי השני הוא כי השלכותיה של ההרשעה הן כה חמורות, עד כדי פגיעה בשיקומו של הנאשם וקיומו של יחס בלתי פרופורציונלי בין אותה פגיעה לבין מעשה העבירה:

"הימנעות מהרשעה אפשרית אפוא בהצטבר שני גורמים: ראשית, על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם, ושנית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים המפורטים לעיל" (ע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, פ"ד נב (3), 337)

כב' המשנה לנשיא ש. לוי, מנה את שיקולי שירות המבחן, בבואו להמליץ על עונש של עבודת שירות לתועלת הציבור, ללא הרשעה, כדלקמן: האם מדובר בעבירה ראשונה או יחידה של הנאשם; חומרת העבירה ונסיבותיה; מעמדו ותפקידו של הנאשם והקשר בין העבירה למעמד ולתפקיד; מידת הפגיעה של העבירה באחרים; הסבירות שהנאשם יעבור עבירות נוספות; והאם ביצוע העבירה על ידי הנאשם משקף דפוס התנהגות כרונית, או המדובר בהתנהגות מקרית. בד בבד, הפנה לאינטרס הציבור, אשר שם את הדגש על חומרת העבירה ונסיבותיה ועל האפקט הציבורי של הרשעה. כאשר אף לדידו, הכלל הוא שיש להרשיע נאשם שעבר עבירה, ועל הגורס אחרת לשכנע את בית המשפט כי שיקולי השיקום גוברים במקרה הספציפי על האינטרס הציבורי.

כן נפסק, כי יש להימנע מהרשעה, רק באותם מקרים חריגים, בהם הצטברות הנסיבות הנוגעות לנאשם ולעבירה או העבירות שעבר, מצדיקות אי הטבעת חותם של קלון פלילי על מצחו של הנאשם (ראה עניין **כתב** וגם ע"פ 4466/13 **נתנאל אסולין אורטל נ' מדינת ישראל** (2014); רע"פ 2323/17 **פלונני נ' מדינת ישראל** (2017)).

מכאן נעבור לבחינת התנאים הקבועים בפסיקה וניישמם על המקרה שבפנינו.

אשר לנאשם 1, מדובר בנאשם נעדר עבר פלילי, שהינו אב ל- 7 ילדים, עובד למחייתו ומפרנס את משפחתו, וניהל עד האירוע נשוא כתב האישום אורח חיים נורמטיבי. הנאשם 1 הביע בפני שירות המבחן את רצונו לקבל רישיון ולעסוק בתחום הגז, כמו גם הביע את רצונו זה בפני בית המשפט. מדובר בנאשם אשר עבר קורס טכנאות גז והציג בפני שירות המבחן תעודת השתתפות בקורס גפ"מ רמה 1, משנת 2012, מטעם המכללה ללימודי טכנולוגיה שימושית. במקרה דנן, מצאתי כי הרשעתו של הנאשם, תסכל את אפשרות המשכיות השגת הרישיון לעסוק בתחום ותגרום לפגיעה בעתידו התעסוקתי. לצד דברים אלה, לקחתי אף בחשבון את העובדה כי זוהי מעורבותו הראשונה של הנאשם בפלילים, כאשר התנהגותו באירוע נשוא כתב האישום נעדרה שיקול דעת מספק להשלכות מעשיו, ואולם התרשמתי כי כיום, על רקע ההליך המשפטי שנוהל נגדו, קבלת האחריות וההבנה של הפסול במעשיו, הנאשם מבין ומפנים את הפסול במעשיו ואינו מגלה דפוס התנהגות עברייני כרוני. עוד לקחתי בחשבון את העובדה כי מעשיו של הנאשם לא פגעו בסופו של יום בנפש או ברכוש.

בעניינו של נאשם 2, יצוין כי מדובר בנאשם צעיר, כבן 34, אב ל- 3 ילדים, כאשר הקטנה מביניהם בת מספר שבועות בודדים. גם במקרה של נאשם 2 מדובר בנאשם נורמטיבי, העובד למחייתו כנהג משאית וספק בחברת נביעות, כאשר זוהי מעורבותו הראשונה בפלילים. אף בעניינו של נאשם 2 יש לקחת בחשבון את העובדה כי בסופו של יום לא נגרם נזק לנפש או לרכוש, וכי נראה שמדובר במעידה חד פעמית של היעדר שיקול דעת וכי הסבירות להישנות העבירות או עבירות נוספות בעתיד היא נמוכה שכן אף על פי תסקיר שירות המבחן, מדובר בנאשם בעל דפוסי התנהגות חיוביים, מתפקד, אשר ההליך הפלילי בעניינו היווה עבורו גורם מרתיע.

אשר לסוג העבירות בהן הורשעו הנאשמים, מדובר בעבירות נגד חוק הגז שעניינן עיסוק ללא רישיון בהספקת גז, איסור עיסוק והולכה, הובלה, החסנה, מילוי ומכירה של מכלי גז של ספק אחר. מדובר בעבירות מסוג עוון אשר העונש המקסימלי העומד בצד העבירה החמורה ביותר הינו עונש מאסר של שנה. מבלי להקל בחומרת העבירות שביצעו הנאשמים, יש לקחת בחשבון את העובדה כי בפועל, במעשיהם של הנאשמים, לא נגרם נזק לאדם או לרכוש וכן לא מצאתי כי במקרה הספציפי, אי הרשעת הנאשמים יש בה כדי לפגוע באינטרס הציבורי שכן בסופו של יום, תוטל על הנאשמים ענישה מרתיעה, בהתאם לחומרת מעשיהם, אשר תעביר לנאשמים מסר חינוכי של תרומה לאוכלוסיות נזקקות, ותוביל לשיקומם התעסוקתי ולתרומה לחברה.

יצוין כי, הנני ער להיעדר המלצת שירות המבחן להימנע מהרשעה בעניינם של הנאשמים, אך זו מהווה המלצה בלבד ובסופו של יום, שיקול הדעת נתון לבית המשפט. בעניינם של הנאשמים שבפני, מצאתי כי אי המלצת שירות המבחן ניתנה אך בשל היעדר הצגת מסמכים כלשהם המתייחסים להשלכות ההרשעה, ולמרות יתר השיקולים החיוביים אותם ציין שירות המבחן בגוף תסקיריו.

זאת ועוד, בשורה ארוכה של פסיקה אליה הפנו גם הסניגורים, רוככה הדרישה לפגיעה קונקרטית בנאשם, והערכאות הדיוניות הסתפקו, במקרים רבים, בעצם ההשלכה של ההליך על עתידו של הנאשם. כפי שהוטעם לעיל, אין ספק כי

בנסיבות העניין, הרשעה בפלילים תטביע אות קלון על שני נאשמים נורמטיביים, מתפקדים, כאשר חוות הדעת של שירות המבחן הינה חיובית ביותר ביחס לשניהם. בנסיבות אלה, די בנזק הפוטנציאלי שייגרם להם, כדי למלא אחר התנאי האמור בהלכת כתב.

לפיכך ולאחר ששקלתי את נסיבות המקרה ואת טיעוני הצדדים, הגעתי למסקנה כי ניתן להימנע מהרשעת הנאשמים במקרה דנן.

הנני קובע כי הנאשמים ביצעו את העבירות המיוחסות להם בכתב האישום המתוקן, אך לא יורשעו בגיןן.

אשר על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

אני מחייב כל אחד מהנאשמים לבצע 100 שעות שירות לתועלת הציבור.

בעניינו של נאשם 1, יגיש שירות המבחן לבית המשפט תוכנית מסודרת תוך 45 יום.

בעניינו של נאשם 2, יבוצע השל"צ בהתאם לתכנית שהגיש שירות המבחן, ב"בית קסלר" בחיפה, בתפקיד אחזקה.

מובהר לשני הנאשמים, כי אי הישמעות להוראות שירות המבחן ו/או הפרת צו השל"צ, עלולה להביא להפקעת הצו, עניינם יוחזר לבית המשפט ובית המשפט יגזור עליהם עונשים כחוק.

אני מחייב כל אחד מהנאשמים לחתום על התחייבות כספית בגובה של 5,000 ₪, להימנע בתוך 3 שנים מהיום מביצוע עבירות נשוא גזר דין זה. לא יחתמו - יאסרו למשך 90 יום או עד לחתימה - המוקדם מביניהם.

החתימה תבוצע בתוך 7 ימים מיום המצאת גזר הדין לידי ב"כ הנאשמים.

המזכירות תעביר העתק מגזר הדין לצדדים ולשירות המבחן בדואר רשום + אישור מסירה.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, י"ז תשרי תשע"ט, 26 ספטמבר 2018, בהעדר הצדדים.